

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 05 listopada 2015 roku powód S. Z., reprezentowany przez pełnomocnika procesowego, wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego K. G., nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, kwoty 14. 299,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę pożyczki kwoty 10.000 złotych z terminem zwrotu na dzień 04 stycznia 2010 roku. Umowa nie została zawarta w ramach prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej. W związku z niewywiązaniem się przez pozwanego z umowy, strony zawarły porozumienie co do spłaty zadłużenia, w którym pozwany m. in. uznał dług i jego wysokość, a strony ustaliły termin wymagalności zwrotu pożyczki. Pozwany nie wywiązał się z postanowień zawartego porozumienia, tj. nie dokonał spłaty długu w całości, wskutek czego określone w porozumieniu warunki spłaty pożyczki przestały wiązać strony. Do dnia wniesienia pozwu pozwany wpłacił na rzecz powoda jedynie kwotę 2. 190 zł, którą ten zaliczył na poczet spłaty odsetek od należności głównej. Na dochodzoną w postępowaniu kwotę składa się należność główna w wysokości 10.000 zł oraz kwota 4. 299 zł z tytułu odsetek ustawowych skapitalizowana na dzień poprzedzający wytoczenie powództwa (pozew, k. 1-4).

Dnia 11 stycznia 2016 r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w VI Wydziale Cywilnym wydał w sprawie o sygn. akt VI Nc 4757/15 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty, k. 21).

Pismem z dnia 05 lutego 2016 r. (data stempla pocztowego k. 35), pozwany K. G., reprezentowany przez pełnomocnika procesowego, złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, wskazując na naruszenie art. 499 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz przedawnienie roszczenia. Wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że powód nie przedstawił umowy pożyczki, na którą powołuje się w pozwie, w związku z czym niedopuszczalny jest dowód z przesłuchania świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Ponadto podniósł, że umowa pożyczki została – wbrew twierdzeniom powoda – zawarta w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, o czym świadczy pieczęć znajdująca się na porozumieniu spłaty zadłużenia i wezwaniu do zapłaty z dnia 20 listopada 2014 r. W związku z tym wskazał, że jego zobowiązanie względem powoda uległo przedawnieniu z upływem 3-letniego terminu, a tym samym oświadczenie pozwanego zawarte w porozumieniu spłaty zadłużenia nie może być traktowane jako uznanie długu. Wskazał również, że pozwany podpisując porozumienie nie zrzekł się zarzutu przedawnienia (sprzeciw, k. 28-34).

Pismem procesowym z dnia 21 marca 2016 r. (data stempla pocztowego k. 124), powód podtrzymał dotychczas prezentowane stanowisko w sprawie. Ustosunkowując się do podniesionych przez pozwanego zarzutów wskazał, że w sprawie fakt dokonania czynności prawnej został uprawdopodobniony za pomocą pisma, a zatem dopuszczalny jest dowód ze świadków lub z przesłuchania stron. Co do zarzutu przedawnienia powód wskazał, że umowa nie była zawarta w ramach prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej, bo nie zajmuje się on tym zawodowo, a pożyczka była udzielona jednorazowo na cele prywatne (pismo procesowe powoda k. 43-45).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymywały wyżej opisane stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. Z. w drugiej połowie grudnia 2009 r., za zgodą swojej małżonki, udzielił K. G. pożyczki koleżeńskiej w wysokości 10.000 zł na okres 3 tygodni (tj. do dnia 4 stycznia 2010 r.) z przeznaczeniem na leczenie syna K. G.. Pożyczka pochodziła ze środków prywatnych małżonków Z.. Umowa pożyczki nie została sporządzona na piśmie, ponieważ udzielona została w ramach stosunków koleżeńskich oraz na szczególny cel, tj. leczenie chorego dziecka. Do 2010 r. K. G. nie zwrócił kwoty pożyczki. Po upływie terminu zwrotu pożyczki strony wielokrotnie przez kolejne 3 lata

kontaktowały się celem ustalenia terminu i wysokości spłaty. K. G. nie kwestionował faktu udzielenia mu pożyczki przez S. Z., ani faktu dokonanej spłaty jedynie w kwocie 2. 190 zł.

Dowód: Zeznania powoda, k. 132; korespondencja (mail, sms), k. 47-123

Dnia 28 maja 2013 r. S. Z. i K. G. zawarli, z inicjatywy K. G., porozumienie spłaty zadłużenia, w którym K. G. uznał stan swojego zadłużenia wobec S. Z. na dzień zawarcia Porozumienia na kwotę 10.000 zł (należność główna) wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty liczonymi od dnia 05 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty. W § 3 strony ustaliły harmonogram spłaty: I rata w wysokości 1.000 zł płatna do końca czerwca 2013 r. i kolejne raty w wysokości po 1.000 zł płatne do 30 dnia każdego miesiąca. S. Z. oświadczył w porozumieniu, że terminowe wpłaty zwalniają K. G. z odsetek ustawowych. W § 4 Porozumienia strony ustaliły, że w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat spłaty długu porozumienie przestaje wiązać strony, a cała pozostała nieuregulowana kwota wraz z należnościami ubocznymi stanie się natychmiast wymagalna. Porozumienie zostało podpisane przez S. Z. i K. G.. Podpis S. Z. został opatrzony pieczętką Firmy Handlowo-Usługowej (...) S. Z.. W nagłówku porozumienia znalazły się dane adresowe firmy (...). Porozumienie zostało spisane w biurze S. Z., dlatego skorzystano z druku firmowego, choć pożyczka nie była udzielana w ramach działalności gospodarczej S. Z..

Dowód: Zeznania powoda, k. 132; Porozumienie, k. 8-9;

Dnia 14 listopada 2014 r. (...) wystosował do K. G. wezwanie do zapłaty kwoty 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 05 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty.

Dowód: Wezwanie do zapłaty, k. 10

S. Z. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). Przeważający przedmiot tej działalności gospodarczej to wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych.

Dowód: Wydruk z (...), k. 46

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wyżej powołanych dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy. Dokumenty te nie były kwestionowane co do ich prawdziwości i brak jest w niniejszej sprawie podstaw dla odmówienia im wiarygodności. Przedmiotowe dokumenty stanowią dowód w zakresie tego, że osoby, która je podpisały złożyły zawarte w nich oświadczenie. Treść tych dokumentów jest jasna i oczywista oraz nie budzi wątpliwości Sądu.

W niniejszej sprawie stan faktyczny był bezsporny w zakresie zawarcia przez strony umowy pożyczki oraz Porozumienia spłaty pożyczki z dnia 28 maja 2013 r. Strona pozwana podnosiła natomiast, że umowa pożyczki została zawarta w ramach prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej, a tym samym roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Pozwany podnosił także, że powód nie przedstawił samego dokumentu umowy pożyczki, która w ocenie pozwanego winna była zostać sporządzona w zwykłej formie pisemnej. W związku z istniejącym sporem, strona powodowa wносиła o przesłuchanie powoda na okoliczność ustalenia treści stosunku prawnego łączącego powoda z pozwanym, uznania długu, jego wysokości i terminu wymagalności przez pozwanego. Strona pozwana kwestionowała dopuszczalność dowodu z przesłuchania stron, pomimo że sama w sprzeczności od nakazu zapłaty wносиła o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanego. Pozwany wskazywał, że w związku z niedochowaniem wymogu formy pisemnej dla umowy pożyczki powyżej 500 zł nie jest dopuszczalny dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności.

W tym zakresie Sąd uwzględnił, że istotnie zgodnie z art. 720 § 2 k.c. umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem, a w niniejszej sprawie strony nie dochowały formy pisemnej zastrzeżonej przez ustawę dla celów dowodowych, a zatem co do zasady nie byłby dopuszczalny dowód z przesłuchania stron (art. 74 § 1 k.c.). Sąd wziął jednak pod uwagę fakt, że dokonanie czynności prawnej zostało uprawdopodobnione za pomocą pisma (Porozumienie stron co do spłaty zadłużenia oraz korespondencja mailowa i sms stron dotycząca

spląty zadłużenia). W związku z powyższym na podstawie art. 74 § 2 k.c. Sąd dopuścił dowód z przesłuchania strony z ograniczeniem do przesłuchania powoda. Powód potwierdził fakt zawarcia umowy pożyczki, jej wysokość, a także wskazał, że Porozumienie spląty dłuęu zostało zawarte z inicjatywy pozwanego, który tym samym uznał dłuęu i zobowiązał się do jego spląty zgodnie z treścią harmonogramu. Ponadto, powód wypowiedział się co do treści Porozumienia w zakresie umieszczonych na nim danych działalności gospodarczej powoda. Powód wyjaśnił, dlaczego na porozumieniu znalazły się te dane w sposób rzeczowy. Zeznania powoda były, w ocenie Sądu, jasne, logiczne i wyczerpujące. Nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd także nie znalazł podstaw do odmówienia im wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego także stanowiły one podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

W związku z niestawiennictwem pozwanego na termin rozprawy bez usprawiedliwienia, Sąd pominął natomiast wnioskodawcy przez pozwanego dowód z jego przesłuchania, a tym samym ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy, Sąd zastosował zasadę wynikającą z art. 230 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu powód dochodził od pozwanego roszczeń wynikających z umowy pożyczki zawartej bez zachowania formy pisemnej na kwotę 10.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty w wysokości 4. 299 zł. Strona pozwana co prawda podnosiła, że powód nie przedstawił umowy, która winna była zostać sporządzona na piśmie, jako że dotyczyła kwoty ponad 500 zł, lecz nie zaprzeczał samemu faktowi zawarcia pożyczki. Fakt zawarcia umowy pożyczki potwierdzał również cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, przede wszystkim w postaci dokumentów.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Istota tej umowy sprowadza się więc do tego, że obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Przedmiotowo istotnym elementem umowy pożyczki jest obowiązek zwrotu pożyczki. Bez tego elementu nie ma umowy pożyczki (wyrok SN z dnia 8 grudnia 2000 r., I CKN 1040/98, LEX nr 50828). Ustawa nie uzależnia ważności umowy pożyczki od zachowania formy szczególnej. Umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł, powinna być stwierdzona pismem, lecz jest to jedynie forma ad probationem.

W niniejszej sprawie powód udzielił pozwanemu z końcem 2009 r. pożyczki kwoty 10.000 zł. Strony ustaliły termin zwrotu tej pożyczki na dzień 4 stycznia 2010 roku. Nie ulega wątpliwości, że pieniądze będące przedmiotem umowy zostały wydane pozwanemu. Wynika to zarówno z zeznań powoda jak i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. W związku z tym pozwany obowiązany był do zwrotu pożyczki w terminie ustalonym z powodem. Pozwany pomimo wielokrotnych ponagleń ze strony powoda nie zwrócił jednak kwoty pożyczki w wyznaczonym terminie, ani w ciągu kolejnych lat. W związku z tym w dniu 28 maja 2013 r., z inicjatywy pozwanego, strony zawarły Porozumienie spląty zadłużenia, w którym pozwany na piśmie uznał stan zadłużenia wobec S. Z. na dzień zawarcia Porozumienia na kwotę 10.000 zł (należność główna) wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 05 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty.

Skutkiem zawartego Porozumienia było dokonanie przez pozwanego na rzecz powoda spląty kwoty 2.190 zł, którą to kwotę powód zaliczył na poczet spląty odsetek od należności głównej. Stosownie bowiem do art. 451 § 1 i 3 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka dłuęów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dłuęu chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego dłuęu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym dłuęiem zaleęłe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet dłuęu wymagalnego, a jeżeli jest kilka dłuęów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego.

Nie ulega wątpliwości, że pozwany nie wywiązał się z zawartej z powodem umowy pożyczki oraz zawartego następnie Porozumienia, które w § 4 wprost wskazywało, że w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat spłaty długu przestaje wiązać strony, a cała pozostała nieuregulowana kwota wraz z należnościami ubocznymi stanie się natychmiast wymagalna. Tym samym, powód zasadnie dochodził w niniejszym postępowaniu względem pozwanego zapłaty kwoty z tytułu udzielonej pożyczki.

Pozwany podniósł w toku niniejszego postępowania, że żądanie objęte pozwem uległo przedawnieniu. Powoływał się przy tym na 3-letni termin przedawnienia związany z dochodzeniem roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Odnosząc się do tego zarzutu, wskazać należy, iż był on bezzasadny.

Zgodnie z treścią art. 117 § 1 k.c. roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Przedawnienie polega na tym, iż po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, powołując się na upływ tego czasu, o ile wcześniej nie zrzekł się korzystania z tego zarzutu (art. 117 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu, albowiem nie upłynął ustawowy termin przedawnienia wskazany w kodeksie cywilnym. Sąd nie podzielił twierdzeń pozwanego jakoby umowa pożyczki została zawarta w ramach prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej i tym samym roszczenie z tej umowy uległo 3-letniemu terminowi przedawnienia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że powód istotnie prowadzi działalność gospodarczą, lecz jest ona związana z wykonywaniem konstrukcji i pokryć dachowych. Nie zostało w żaden sposób wykazane, aby powód trudnił się w ramach prowadzonej działalności gospodarczej także udzielaniem pożyczek.

Po drugie, fakt ten został niewątpliwie potwierdzony zeznaniami powoda, który podnosił, że pożyczka była udzielona ze środków wspólnych powoda i jego małżonki, miała charakter koleżeński i była przeznaczona na ściśle określony cel, tj. leczenie syna pozwanego. Zeznania powoda w tym zakresie Sąd uznał za w pełni wiarygodne, a na podstawie art. 230 k.p.c. uznał te fakty za przyznane przez pozwanego. Pozwany co prawda podnosił, że na zawartym przez strony Porozumieniu jak i wezwaniu do zapłaty powód umieścił dane prowadzonej przez siebie działalności a także pieczęć firmową, jednak Sąd dał w tym zakresie wiarę zeznaniom powoda, który podnosił, że Porozumienie zostało zawarte na prośbę pozwanego, który przyjechał w tym celu do siedziby powoda, a zatem dokument sporządzony został na papierze firmowym. Powód podniósł też, że z uwagi na okoliczności umieścił bezrefleksyjnie pieczęć firmową na Porozumieniu. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania twierdzeń powoda, które nie były również kwestionowane w tym zakresie przez pozwanego.

W doktrynie wskazuje się, że związek roszczenia z działalnością gospodarczą zwykle polega na tym, że roszczenie łączy się z czynnościami prawnymi dokonywanymi w toku prowadzenia tej działalności (Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, red. P. Księżak, Lex 2014). W orzecnictwie wskazuje się z kolei, iż zróżnicowanie terminów przedawnienia określonych w art. 118 k.c. nie zależy ani od charakteru podmiotu, któremu roszczenie przysługuje, ani od charakteru rozstrzyganej sprawy (cywilna czy gospodarcza), a wyłącznie od rodzaju (kwalifikacji) roszczenia z punktu widzenia jego związku z określonym rodzajem działalności (wyrok SN z 6 listopada 1998 r., III CKN 6/98, LexisNexis nr (...)), a także, że związek roszczenia z działalnością gospodarczą istnieje wówczas, gdy przynajmniej wierzyciel jest przedsiębiorcą w chwili dokonywania określonej czynności, a sama czynność pozostaje w normalnym funkcjonalnym związku przyczynowym z tą działalnością, w szczególności gdy została podjęta w celu realizacji zadań związanych z przedmiotem działalności tego przedsiębiorcy (wyrok SN z 24 maja 2012 r., II CSK 544/2011, LexisNexis nr (...)).

W związku z powyższym, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z roszczeniem powoda związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą, a tym samym do przedawnienia jego roszczenia ma zastosowanie reguła dziesięcioletniego terminu przedawnienia z art. 118 k.c. Oznacza to, że roszczenie majątkowe powoda względem pozwanego nie uległo przedawnieniu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności roszczenie powoda należało uznać za w pełni uzasadnione.

Odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia Sąd zasądził na podstawie art. 481 k.c. Zgodnie z treścią powołanego przepisu, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Sąd zasądził odsetki od dnia 05 listopada 2015 r., tj. od dnia wniesienia pozwu zgodnie z żądaniem powoda.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku i uczynił to stosownie do treści art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik procesu. Skoro strona powodowa wygrała proces w całości to należał się jej od pozwanego zwrot kosztów procesu. Koszty te wyniosły kwotę 3.132 zł i złożyły się na nie: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400,00 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t.j. Dz.U. 2013 r. poz. 461 z późn. zm.), opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz opłata od pozwu w kwocie 715,00 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)